

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum hoc præceptum extendat se ad omnes, vel solum ad prælatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

moysa preceptum... de sicur ille, qui debet pecuniam...

de sicur ille, qui debet pecuniam creditori, debet ei requirere cum tempus fuerit, ut ei debitum reddat: ita qui habet spiritualiter curam alicuius, det ei quaerere ad hoc, quod ei corrigat de peccato. Sed illa beneficia, qua non debetur certe persone, sed cõiter omnibus proximis, siue sint corporalia, siue spiritualia, non oportet nos querere quibus impendamus: sed sufficit, quod impendamus eis, qui nobis occurrunt. Hoc n. quasi pro quada forte habendum est, ut Aug. dicit in 1. de doct. christi. Et propter hoc dicitur in lib. de verbis Dni, quod admonet nos Dns nollet non negligere inuicem peccata nostra, non quaerendo quid reprehendas, sed videndo quid corrigas. Alioquin efficeremur exploratores vite aliorum, contra id quod dicitur Prouerb. 24. Ne quaeras impietatem in domo iusti, & non vales requiere eius. Vnde patet, quod nec religiosi oportet exire claustrum ad corrigendum delinquentes.

ARTICVLVS III.

Utrum correctio fraterna pertineat solum ad prelatos.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur quod correctio fraterna non pertineat nisi ad prelatos. Dicit n. Hieronymus. Sacerdotes student illud Euangelium implere. Si peccaverit in te frater tuus, &c. sed non sacerdotum consuevit significari prelati, qui habent curam aliorum: ergo vtrique ad solos prelatos pertinet fraterna correctio. ¶ 2. Prater. Fraterna correctio est quadam elemosyna spiritualis: sed corporalem elemosynam facere pertinet ad eos, qui sunt superiores in temporalibus. s. ad ditiores: ergo & fraterna correctio pertinet ad eos, qui sunt superiores in spiritualibus. s. ad prelatos. ¶ 3. Prater. Ille qui corripit alium, mouet eum sua admonitione ad melius: sed in rebus naturalibus inferiora mouentur a superioribus: ergo et in ordine virtutis, quod sequitur ordinem nature, ad solos prelatos pertinet inferiorum corrigere.

SED CONTRA est, quod dicitur 24. q. 3. Tam sacerdotes, quam reliqui fideles omnes summam debent habere curam de his, qui pereunt, quatenus, eorum redargutione, aut corrigantur a peccatis, aut si corrigibiles appareant, ab Ecclesia separentur.

RESPON. Dicendum, quod correctio, que est actus iustitie per correctionem poenae, non competit subditis respectu prelati: sed correctio fraterna, que est actus cha-

tris delinquentis per simplicem admonitionem, & talis correctio pertinet ad quemlibet charitatem habentem siue sit subditus, siue prelatum. Est autem actus correctio, que est actus iustitie, per quam intenditur bonum commune, quod non solum procuratur per admonitionem fratris, sed et interdum per punitionem, ut alii a peccato rimentes desistant: & talis correctio pertinet ad solos prelatos, qui non solum habent ad monere, sed etiam corrigere puniendo.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod et in correctione fraterna, que ad omnes pertinet, grauior est cura prelatorum, ut dicitur Aug. in 1. de ciuita. Dei. Sicut n. temporalia beneficia potius debet aliquis exhibere illis, quorum curam temporalem habet, ita et beneficia spiritualia, puta, correctionem, doctrinam, & alia huiusmodi magis debet exhibere illis, qui sunt suarum spiritualium curarum commissarii. Non intendit Hieronymus dicere, quod ad solos sacerdotes pertineat preceptum de correctione fraterna, sed quod ad hos specialiter pertinet.

AD SECUNDVM dicendum, quod sicut ille, qui habet vnde corporaliter subuenire possit, quantum ad hoc, diues est: ita ille, qui habet sanum rationis iudicium, ex quo possit alterius delictum corrigere, quantum ad hoc, est superior habendus.

AD TERTIVM dicendum, quod et in rebus naturalibus quedam mutuo in se agunt, quia quantum ad aliquid sunt se iuicem superiora, prout. s. utrumque est quodammodo in potentia, & quodammodo in actu respectu alterius. Et si militer aliquis in quantum habet sanum rationis iudicium in hoc, in quo alter delinquit, potest eum corrigere, licet non sit simpliciter superior.

ARTICVLVS IIII.

Utrum quis teneatur corrigere prelatum suum.

AD QVARTVM sic proceditur. Vtrique, quod aliquis non teneatur corrigere prelatum suum. Dicit n. Exo. 19. Bestia, que tetigerit motem, lapidabitur. Et 2. Reg. 6. dicitur quod Oza percussus est a Domino, quia tetigit arcam: sed per montem, & arcam significatur prelatum: ergo prelati non sunt corrigendi a subditis. ¶ 2. Prater. Gala. 2. super illud, In faciem eius restiti, dicitur Glo. ut patet, ergo cum subditus non sit par prelati, non debet eum corrigere. ¶ 3. Prater. Gre. dicit. Sanctorum uita corrigere non presumat, nisi quod de se meliora sentit: sed aliquis non debet de se meliora sentire, quam de prelato suo: ergo prelati non sunt corrigendi.

SED CONTRA est, quod dicitur Aug. dicit in regula. Non solum uestri, sed et ipsius, id est prelati miseremini, qui inter uos quantum in loco superiori, tanto in periculo maiori uersatur. sed correctio fraterna est operum misericordiarum: ergo & prelati sunt corrigendi.

RESPON. Dicendum, quod correctio, que est actus iustitie per correctionem poenae, non competit subditis respectu prelati: sed correctio fraterna, que est actus cha-

Super qua si erigetur materia articuli quartum.

IN art. 4. in response ad 2. dubium magnum est, quomodo Paulus fuit par Petro, quantum ad fidei defensionem, cum Petrus esset solus uerfalis pastor ex patris officio, omnibus prestans, etiam quod ad fidei defensionem, ut caput membrum.

Ad hoc dicitur, quod quantum ad fidei defensionem executiuus Paulus erat par Petro. Vnde & in littera ponitur ly, aliquo modo, quasi diceret quod non simpliciter in defensione fidei, sed aliquo modo in hoc erat par. Si significat autem paritas hac uniuersalem curam in utroque defendendi fidem a domino Iesu Christo habitam, cum qua equalitate sit summa autoritas ex officio defendendi fidei in solo Petro. Sicut si Papa committeret authoritatem episcopalem in aliqua dicecesi archiepiscopo, ille esset equalis episcopo ex delegata potestate ex qua dicitur, non autem

Li. 1. c. 9. tom. 5.

Loco citato in argu.

4. dist. 19. q. 2. ar. 2. q. 3. Et virt. q. 1. art. 1. ad 8. Et Galat. 2. le. 3. prim. & ad Col. cap. vlt. 8.

Glof. Amb. ibidem.

In regula c. 43. non recitote a fine tomo. 1.